

Kohanimenõukogu koosoleku protokoll

PROTOKOLL nr 53

Tallinn, 11.06.2014

DELTA 31.07.2014 nr 12-4/40-1

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Tõnis Rüütel

Osalesid: Väino Tõemets, Peeter Päll, Tõnis Rüütel, Katrin Alliksaar, Jüri Jagomägi, Mall Kivisalu, Jaak Maandi, Marja Kallasmaa, Evar Saar, Liisi Sokk, Uudo Timm, Ilmar Tomusk, Olev Veskimäe.

Puudusid: Raivo Aunap ja Ulla Kadakas

Kutsutud: Tõnu Raudsepp

Päevakord:

1. Vooluveekogude nimede kinnitamine
2. Kohanimeobjektide kolmanda tasandi liigituse tutvustus
3. Kohanimeregistri põhimääruse muudatuste tutvustus
4. Ekspertitööde ja arenduste tellimise ülevaade
5. UNGEGN-i 28. sessiooni ülevaade
6. „Jaanimäe talu“, „Gate Tallinn“ ja „Pagari One“ nime küsimus
7. Suveseminari arutelu

1. Vooluveekogude nimede kinnitamine

Kohanimenõukogu (edaspidi ka *KNN*) tellitud ekspertitöö käigus koostati vooluveekogude loend, mis sisaldab 2097 nimeobjekti koos muudatusettepanekutega. Vooluveekogude loend saadeti 2013. aasta detsembris kooskõlastamiseks 192 kohaliku omavalitsuse üksusele, mille territooriumil veekogud asuvad. Kooskõlastustähtjaks, mis oli 1. aprillil 2014, vastas 123 kohaliku omavalitsuse üksust, kes esitasid ekspertide pakutud nimedele 264 parandusettepanekut või protesti. Mitte vastanud kohaliku omavalitsuse üksuste territooriumil asunud vooluveekogude nimeparandusettepanekud loeti vaikimisi kooskõlastatuks, nagu KOV-idele saadetud kirjas märgiti. Tulenevalt vooluveekogude nimedele ja ruumikujudele tehtud muudatustest ning KOV-i arvamusest jaotati nimekiri kolmeks tabeliks. Kooskõlastamise käigus määras Jõhvi linnavalitsus viiele KNN-i esitatud vooluveekogule ametliku nime ja neid ei ole järgnevatel tabelites kajastatud.

Esimeses tabelis on 1646 nime, millest 7 tunnistatakse kehtetuks. Selles tabelis olevate nimede puhul on nimekuju ja ruumikuju jäänud kas muutmata või on muudetud ainult nimekuju ja see muutus on KOV-idega kooskõlastatud. Teise tabelisse kanti 38 nime, mis saadetakse enne kinnitamist Keskkonnaministeriumile kooskõlastamiseks, kuna vooluveekogude kuju ja ulatus on muudetud või on tekitatud uus kaardiobjekt. Kolmandas tabelis on 408 nimeobjekti, mille puhul

KOV-id ja eksperdid ei jõudnud üksmeelele või muudeti veekogu ruumikuju. Kolmandas tabelis olevad vooluveekogude nimed suunatakse edasisele arutelule, mis toimub kohanimenõukogu suveseminaril.

Otsustati: Tuginedes kohanimeseaduse (edaspidi ka *KNS*) § 21 punktis 1 ja kohanimenõukogu põhimääruse § 3 punktis 1 antud pädevusest ning arvestades KOV-ide kooskõlastusi ja ettepanekuid, kinnitatakse ametlikud kohanimed tabelis 1 esitatud 1639 nimeobjektile ning tunnistatakse *KNS*-i § 7 lõike 5 järgi kehtetuks seitse nime, kuna nimeobjekte tegelikkuses ei ole. Tabel 1 asub protokollis lisas 1.

2. Kohanimeobjektide kolmanda tasandi liigituse tutvustus

Kohanime vormistamise ja kasutamise korra § 7 sätestab kohanimeobjektide liigituse esimese ja teise tasandi, kolmanda tasandi kehtestab kohanimeregistri (edaspidi *KNR*) volitatud töötaja kooskõlastatult kohanimenõukoguga. Kolmanda tasandi liigitust on arutatud *KNN*-italveseminaril ja seejärel on toimunud arutelu e-posti vahendusel. Viimaseid muudatusi kommenteeris Mall Kivisalu.

Otsustati: Teave võetakse teadmiseks ja arutelu jätkatakse suveseminaril.

3. Kohanimeregistri põhimääruse muudatuste tutvustus

Riikliku kohanimeregistri pidamise põhimäärus ajakohastatakse, viiakse kooskõlla uuendatud kohanimeseadusega ning täpsustatakse registri pidamiseks vajalikke sisulisi punkte. Mall Kivisalu tutvustas ja kommenteeris uut põhimäärust.

Kõige suurem muudatus seisneb uue põhimääruse §-s 6, mis sätestab vastutava töötaja (Siseministeerium) ja volitatud töötaja (Maa-amet) ülesanded. Paragrahvis 8 on täpsustatud registri koosseisu ja § 9 lõikes 3 on täpsustatud, milliseid andmeid kohanimeregistrisse kantakse. Vähenes teabe hulk, mida tuleb registrisse kanda õigusaktide kohta, mille alusel nimi määrati. Paragrahvis 10 on täpsustatud andmete esitajaid ja esitamist, kui andmed võetakse üle teisest registrist.

Evar Saar: Uues põhimääruses ei tule selgelt välja, et ametlikule nimele võib lisada muid nimekujusid.

Mall Kivisalu: Pole otstarbekas sõnastada kõike, mis on lubatud. Kuna põhimäärus mitteametlike nimede lisamist ametliku nime olemasolul ei keela, siis on see järelikult lubatud.

Väino Tõemets: Töö käigus arutati ka *KNR*-i rahastamise muutmist. Maa-amet tegi ettepaneku, et raha võiks liikuda riigieelarvest otse volitatud töötajale. See jätab õhku küsimuse, kuidas vastutav töötaja ilma rahata registri pidamist reguleerib.

Uudo Timm: Vastutava ja volitatud töötaja rahastamise küsimuses on praegu ka teistes valdkondades segadus. Valminud on Keskkonnaministeeriumi tellitud temaatiline analüüs.

Mall Kivisalu: Kui registri pidamise vastutava ja volitatud töötaja ülesanded sätestatakse põhimääruses, mille kinnitab Vabariigi Valitsus, siis kaob mõte sõlmida igal aastal Maa-ameti ja Siseministeeriumi vahel leping. Seega võiks registri pidamiseks ettenähtud raha tulla riigieelarvest otse volitatud töötajale.

Otsustati: Kiita heaks uus kohanimeregistri põhimäärus. Siseministerium ja Maa-amet jätkavad rahastamise punkti muutmise arutamist.

4. Eksperditööde ja arenduste tellimise ülevaade

Tõnis Rüütel andis ülevaate kohanimeseaduse muutmisest tulenevatest KNR-i arendusvajadustest ja nende raames sõlmitud lepingutest.

Siseministeriumi ja Eesti Keele Instituudi (edaspidi *EKI*) vahel sõlmiti koostöökokkulepe muinsuskaitse, sadamaregistri ja ühistranspordipeatuste nimede analüüsimiseks. Kokku analüüsitakse ligi 30 000 nime.

Peeter Päll: Sadamate ja ühistranspordipeatuste nimede analüüsimisega tegelevad EKI nimeuurijad ning muinsuskaitserregistri objektide eritlemine jagatakse kahe kohanimeregistri ja Kirjandusmuuseumi kohapärimuse töörühma vahel.

Evar Saar: Suurel osal muinsuskaitseobjektidest ei ole kohanimed, siinkohal tuleb appi Kirjandusmuuseumi kohapärimuse töörühm, kes selgitab välja, millisel objektil on nimi ja millisel ei ole, nimeta objektid jäävad KNR-ist välja.

Siseministeriumi ja Maa-ameti vahel sõlmitaks leping, mille alusel tellib Maa-amet KNR-ile kaks tarkvaraarendust:

- 1) KNR-i aadressiandmete automaatne uuendamine aadressiandmete süsteemi (edaspidi *ADS*) põhjal;
- 2) rühmaseoste tekitamine, mis võimaldavad registrisse kanda mitme asukoha punktiga kohanimed, näiteks bussipeatused ja saarestikud.

Mall Kivisalu: Aadressiandmete automaatne uuendamine KNR-is ADS-i põhjal on vajalik, kuna siiani tehakse seda käsitsi.

Otsustati: Teave võetakse teadmiseks.

5. UNGEGN-i 28. sessiooni ülevaade

Peeter Päll tutvustas ÜRO kohanimeregistri konverentsil käsitletud teemasid, mis sellel aastal (28.04.2014–02.05.2014) toimus New Yorgis ja oli järjekorras 28. Peamised olid nimekorralduse koolitused, mis olid suunatud arengumaade kartograafidele, kes tegelevad nimede kaartidele kandmisega. Veel käsitleti kohanimerekogusid ja loendeid, mida on võimalik UNGEGN-i kodulehelt ka järele vaadata. Lõuna-Koreal on kavas rajada uus pealinn ja korraldatud konkursi järel selgus, et pealinna nimeks saab Sejong. Lisaks räägiti veel eksonüümidest ja probleemidest nende hääldamisel. Uus sessioon loodetakse korraldada Aasias, eeldatavasti Bangkokis.

Otsustati: Teave võetakse teadmiseks.

6. „Jaanimäe talu“, „Gate Tallinn“ ja „Pagari One“ nime küsimus

Jaanimäe talu

Haanja vallavalitsuse 30.05.2014 saadetud kirjas nr 12-4/37-1 paluti KNN-inõu maatüksustele nime määramisel. Haanja vallas Jaanimäe külas on katastriüksus „Jaanimäe I“, mille nimi ei vasta kohanimeseaduse § 13 lõikele 5, kuna sisaldab Rooma numbrit. Maaomanik ei ole nõus nime

muutma ega „Jaanimäe“ nimest loobuma, kuna tegemist on ajaloolise esivanematele kuulunud taluga Jaanimäe 111. Haanja vallavalitsusel ei ole õnnestunud Jaanimäe ega Jaanimäe I maaomanikega ühist keelt leida, et kehtestada Jaanimäe I nime kandvale maaüksusele nõuetekohane nimi.

Evar Saar: Tegemist on jagunenud taluga ja raske on öelda, kellel on nimele Jaanimäe rohkem õigust. Kuna Jaanimäe maaüksusel on turismitalu, siis võiks selle omanikule teha ettepaneku kehtestada kohanimi „Jaanimäe turismitalu“ ja Jaanimäe I muuta lihtsalt Jaanimäeks.

Mall Kivisalu: Jaanimäe maaüksusel tegutsev ettevõtte reklaamib ennast Jaanimäe turismitalu nime all, võib arvata, et maaüksust kutsutakse ka selle nimega. Liigisõna turismitalu on katastriüksuste nimedes juba kasutusel, seega on kohanimi „Jaanimäe turismitalu“ igati sobilik.

Otsustati: Kohanimenõukogu soovib Haanja Vallavalitsusele kohanime probleemi lahendusena „Jaanimäe I“ katastriüksuse nime asemele määrata „Jaanimäe“ ning praegu „Jaanimäe“ nime kandva maaüksuse nimeks soovitatakse määrata „Jaanimäe turismitalu“.

Gate Tallinn

Kohanimenõukogu poole pöördus Toomas Uutma AS K-Projektist küsimusega, kas suunaviitadel võib kasutada kirjet „Gate Tallinn“.

Ilmar Tomusk: „Gate Tallinn“ on võõrkeelse täiendiga kaubamärgi nimi, mitte kohanimi. Nimi on eksitav ja seda ei tohi viitadel kasutada ilma lisateabeta, mis näitab, millist laadi asutusega on tegemist.

Uudo Timm: „Gate Tallinn“ nime võib kasutada koos lisateabega valge taustaga sildil.

Otsustati: „Gate Tallinn“ ei ole kohanimi, vaid kaubamärgi sõnaline osa ja seda ei tohi kasutada sinistel kohanimeviitadel. Küsimuse edasine lahendamine suunatakse Keeleinspeksioonile.

Pagari One

Ilmar Tomusk tutvustas 2013. aasta alguses Keeleinspeksioonis menetluses olnud „Pagari One“ küsimust. Tegemist on maja nimega ja kuna „one“ ei sisalda olulist teavet, mida keeelseaduse alusel peaks eesti keelde tõlkima, siis võib maja nimeks jääda „Pagari One“.

Otsustati: Teave võetakse teadmiseks.

7. Suveseminari arutelu

Suveseminaril arutatakse vooluveekogude nimesid, mida ei kinnitatud, ning KNR-i nimeobjektide kolmanda tasandi liigitust.

Otsustati: Suveseminar toimub 12.–13. augustil.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

kohanimenõukogu esimees

Lisa1: Tabel 1. Kinnitatud vooluveekogude nimed